

Sygn. akt I UK 363/11

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Roman Kuczyński

w sprawie z odwołania L. B.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
z udziałem zainteresowanego K. K. - F.H. "C."
o podleganie ubezpieczeniom z tytułu pracy nakładczej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 28 lutego 2012 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 10 maja 2011 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uzasadnienie

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze szczególnym, co potwierdza przepis art. 398¹ § 1 i § 2 k.p.c. oraz reprezentatywne piśmiennictwo. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, a ponadto, gdy zachodzi nieważność postępowania lub gdy skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przytoczone przesłanki ustawowe stanowią, więc obligatoryjny i nieodzowny element oceny w tym stadium postępowania kasacyjnego. Badanie ich na podstawie i w zakresie, przedstawionego w skardze kasacyjnej, uzasadnienia wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania doprowadziło Sąd Najwyższy do konkluzji,

że w sprawie nie wystąpiła żadna z przesłanek wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. W szczególności nie formułuje ona w istocie zagadnienia prawnego w sposób, jaki oczekiwałby tego Sąd Najwyższy, nie jest też w świetle wywodów skargi kwestią wymagającą rozstrzygnięcia ani wykładnia wskazanych przepisów ani zasady ich stosowania. W sprawie nie występują także wymagające rozstrzygnięcia zagadnienia proceduralne. Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd drugiej instancji należy uznać za prawidłowe. Zarzuty skargi kasacyjnej dotyczą w istocie własnej wersji stanu faktycznego i są jedynie polemiką z ustaleniami Sądu drugiej instancji. Ponadto skarga ta nie wskazuje w dostatecznym stopniu naruszenia wyrokiem Sądu drugiej instancji prawa; uzasadnienie tego wyroku odpowiada wymaganiom art. 328 § 2 k.p.c. - wyjaśnia podstawę faktyczną i prawną rozstrzygnięcia.

Oceniając skargę kasacyjną Sąd Najwyższy nie dopatruje się występowania przesłanek pozwalających na przyjęcie skargi tej do rozpoznania. Powołane w skardze kasacyjnej istotne zagadnienie prawne było już przedmiotem rozpoznania Sądu Najwyższego. W wyroku z dnia 9 stycznia 2008 r. (III UK 73/07, M.P.Pr. 2008/2/58) Sąd Najwyższy zajął się kwestią prawnej dopuszczalności zastosowania art. 83 § 1 k.c. w kontekście ustalenia Sądu drugiej instancji, z którego wynikało, że jakaś część (znikoma) postanowień umowy o pracę nakładczą była jednak realizowana i stwierdził, że okoliczność ta nie wyklucza uznania tej umowy za pozorną. Skład orzekający w tamtej sprawie wyjaśnił także, iż „przepis § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia z dnia 31 grudnia 1975 r. w sprawie uprawnień pracowniczych osób wykonujących pracę nakładczą stanowi, iż w umowie o pracę nakładczą strony określają minimalną miesięczną ilość pracy, której wykonanie należy do obowiązków wykonawcy. Minimalna ilość pracy powinna być tak ustalona, aby jej wykonanie zapewniało uzyskanie co najmniej 50% najniższego wynagrodzenia określonego przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej na podstawie art. 77⁴ pkt 1 k.p., zwanego dalej „najniższym wynagrodzeniem”. Przepis ten stanowi warunek konieczny (konstrukcyjny) umowy o pracę nakładczą, odróżniający ją w sposób zdecydowany od pozostałych umów cywilnoprawnych - właśnie z uwagi na cel normodawcy upodobnienia sytuacji prawnej wykonawców do sytuacji prawnej pracowników. Zatem istotnym

elementem umowy o pracę nakładczą jest określenie minimalnej miesięcznej ilości pracy, a tym samym zapewnienie wykonawcy określonego wynagrodzenia. Jeśli zatem strony umowy o pracę nakładczą zawierają ją z zamiarem niedotrzymania tego warunku, w istocie ich świadczenia woli dotknięte są pozornością. Pod pozorem umowy o pracę nakładczą strony zawierają umowę o dzieło (art. 627 k.c.) bądź umowę o świadczenie usług (art. 750 k.c. w związku z art. 734 k.c.).” Nie wymaga też interpretacji art. 58 § 1 i § 2 k.c., zawierający przesłankę dokonania czynności prawnej w celu obejścia prawa oraz klauzulę generalną odnoszącą się do zasad współżycia społecznego. Rozstrzygnięcie kwestii dotyczącej zastosowania w sprawie tego rodzaju przepisów zależy od całokształtu występujących w niej konkretnych okoliczności, indywidualnie ocenianych i dlatego nie może służyć do uogólniającego ujęcia zagadnienia prawnego (por. uchwała SN z dnia 17 stycznia 1974 r., III PZP 34/73, LEX nr 7384; postanowienie SN z dnia 11 kwietnia 2003 r., I PK 558/02, OSNP 2004, nr 16, poz. 283).

Z powyższych motywów Sąd Najwyższy - na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. - odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.